

Popisy českých osad na Volyni — Česká Sklíně

Josef Foitík:

Jako u mnoha volyňských osad, tak také v České Sklíně nezachovaly se žádné písemné záznamy o vzniku a životě obce. Že však byla založena mnohem později než první české volyňské obce, žijí ještě, ač ne četní, pamětníci prvních let života této obce a proto bylo možno sestavit tento více méně přesný popis. Kdo z občanů České Sklíně by měl k tomuto popisu nějaké připomínky, nechť je laskavě zašle redakci Věrné stráže.

1. **Název obce.** Úřední pojmenování dle polské a ruské výslovnosti znělo „Šklyň“, Češi si však toto jméno učinili výslovnějším a jmenovali obec „Sklíně“ a na rozdíl od sousední obce ukrajinské téhož jména dostala česká obec přidavné jméno „Česká“.

O vzniku pojmenování kolují tyto pověsti: V dávných dobách na některém z okolních kopců se prý vyrábělo sklo a tento kopec dostal jméno „Sklana hora“, od něhož obec, která zde vznikla, dostala jméno Šklyň. Česká obec, jež zde byla přistěhovými Čechy založena, byla nejdříve jmenována Sklínskou kolonií, až teprve o něco později vzniklo její konečné pojmenování.

2. **Doba založení obce.** První čeští osadníci přišli do Sklíně v r. 1881. Již před nimi zde existovala část osady, kde byl nyní severní konec vesnice, osídlena německými kolonisty, kteří zde pracovali v lese. Od jejich usedlosti na jih rozbíhaly se do daleka široká panenské lesy, netknuté ještě dřevorubcovou sekerou.

3. **Zakladatelé obce.** Z původních zakladatelů České Sklíně jsou známa tato jména: František Holas, Josef Janko, Jan Matouš, Švejkar, Jan Veselý, Josef Strnad, Václav Fadrhonic, Antonín Anděl, Josef Řeřicha, Jan Záček, Josef Brix, Josef Havelka, František Havelka, Jiří Vašuta, Votava a František Malý. Mezi nimi na vůdčí místa jako hlavní pracovníci při zakládání obce se brzy dostali František Malý, František Havelka, Jan Veselý, Josef Janko a Jan Záček. Jak poznáme z dalšího vyprávění, měli často dosti pernou práci, než poměry v obci byly urovnány tak, aby s nimi osadníci mohli být spokojeni.

4. **Josef Janko** se přistěhoval na Volyn z obce Vitějeves, okres Polička, kraj Chrudim. Matouš a Havelkové pocházeli od Jičína. Původ ostatních není již dnes možno zjistit. Všichni se však přestěhovali do Sklíně od Dubna, kam původně přijeli. V okolí Dubna však již byla většina pozemků rozprodáných a ty, které ještě k prodeji byly, měly cenu již značně vysokou. Proto těmto rodinám nezbývalo nic jiného, než se pustit dále na západ, kde bylo ještě velké množství velkostatků a hlavně lesů, jež se daly dosti lacino zakoupit.

5. **Rozloha obce.** Zakladatelé

po svém příchodu zakoupili asi 220 morgů lesa. Tento les patřil německému šlechtici Rau-ovi, který v těchto končinách Volyně měl četné a rozsáhlé majetky. Sám bydlel se svou rodinou v Kyjevě a jeho majetky spravovali správcové. Sám Rau, který byl nějak spřízněn s carskou rodinou Romanovců, se zde vůbec neobjevoval a tak správcové a jejich šafáři a různí poradci byli zde neobmezenými pány. Správcem majetku Sklíně byl Polák Lipski, avšak skutečným vedoucím, bez jehož vědomí se zde nic nestalo, byl Žid, známý pouze pod jménem Herško, nájemce dvorského mlýna ve Sklíně.

Bylo samozřejmé, že při koupi pozemků českými osadníky musel Herško dělat nejméně prostředníka a dohazovače. Ve skutečnosti celou koupi tak zamotal ve svůj prospěch, že záloha, kterou Češi na majetek zaplatili, musela být placena ještě jednou. S tím samozřejmě bylo hodně nespokojenosti a věci došly tak daleko, že František Malý se vypravil na cestu do Kijeva k majiteli pozemků. Toho se ovšem Herško zalekl a ve svých kejklech ustal, takže ze zamýšlené cesty do Kijeva sešlo. Herško se potom dlouhý čas Čechů obával, aby se mu nepomstili. Nic se mu však nestalo a po letech se na celou aféru nadobro zapomnělo.

6. **Stavby.** Byly zde pouze dřevěné, poněvadž zde byl nadbytek krásného stavebního materiálu.

7. **Cena pozemků.** Při zakoupení Sklíně byla smluvena cena jednoho morgu (byl to tehdy les) na 15 rublů zlatem, při čemž 3 ruble byly zaplacený zálohově a 12 rublů mělo být spláceno „Christiánské“ bance (během 40 let).

O několik let později přikoupili zde Češi další pozemky od uvedených již na začátku Němců. Před první světovou válkou bylo zde již v držení Čechů na 600 morgů půdy a před druhou světovou válkou české půdy bylo celkem 950 morgů. Přiměřeně stoupala samozřejmě cena. Před první světovou válkou se platilo za jeden morg asi 120,- zlatých rublů. Obec čítala 45 českých rodin, všech hospodářství zde bylo 50.

8. **Život obce před první světovou válkou.** Tady se vrátím až do doby založení obce. Jak už bylo uvedeno, zakoupili zakladatelé pro budoucí obec les, který bylo třeba nejdříve vymýtit. Poněvadž zde nebylo naprosto kde bydlet, přijeli sem nejdříve jen sami muži a své rodiny ponechali prozatím u svých známých nebo příbuzných v okolí Dubna. Sami se zde stěsňali v narychlo zhotovené zemljance a dali se do práce. Získávaly se malé kousky pozemků, na nichž se postupně při vzájemné pomoci stavěly další zemljanky. Potíž byla s

vodou, neboť zde nebyl žádný potok a tato se musela v první době brát z nedaleké „louže“. Proto také brzy bylo započato s kopáním studny, v níž se voda objevila teprve v hloubce 36 metrů (18 sáhů).

Velká starost byla s dřívím, které bylo získáno mýcením lesa a jež nebylo doslovně kam podít. Do nejbližšího města — Horochova — bylo asi 15 km. Kromě toho Horochov byl tehdy malým, špinavým městem a vzhledem k tomu, že v okolí bylo množství lesů, nebyla v něm o dříví nouze. Kdo chtěl proto prodati zde fůru dříví, musel si na to hodně přivstát, aby přijel s dřívím do města hodně brzy. Když dříví prodal, dostal za fůru 20 kopéjek. Za to se nakoupilo něco nutného pro domácnost. Za bochník chleba, z něhož čouhala sláma, bylo nutno zaplatit 15 kopéjek. Často se však také stalo, že dříví bylo ve městě dost a tak se jednoduše za městem shodilo na hromadu a jelo se domů s prázdným vozem.

Většina dříví se musela spálit na hromadách nebo někteří krajané jej spalovali v milířích na kovářské uhlí, za něž se dalo stržít o něco více peněz.

V lesích zde bylo hodně různé zvěře, mezi ní také vlků a divokých vepřů. Obojí tato zvěř působila značné škody; vlci tím, že ohrožovali domácí zvířata a vepři tím, že rozrývali první malá políčka, s velkou námahou osetá. Vlci byli tak směli, že šli až k samým zemljankám a doráželi na dveře chlévů a chlévků. Také napadli v noci na pasoucí se koně. Poněvadž zde po určitou dobu řádila tlupa koňských zlodějů, byli koně na poli poutáni železnými pouty. Stalo se jednou, že kůň v obraně skočil po vlkovi předníma nohama a to tak šťastně, že jej dostal pod železné pouto. Tak vlka držel až do rána přimáčknutého k zemi, až jej hospodář ráno dorazil.

Krajan František Holas založil ve Sklíně kovářskou a zámečnickou dílnu, která se brzy rozrostla v malou továrnu na hospodářské stroje a slévárnu. Ku konci bylo v ní zaměstnáno až 16 osob. Co však bylo důležité, že v této dílně se vyráběly také myslivecké pušky a tak se stalo, že brzy byla takřka celá obec vyzbrojena bezvadnou zbraní. To mělo značný význam, poněvadž byla nemilosrdně ničena dravá zvěř a škodná a pak také se sem neodvažovali lupiči, kteří měli brzy před Čechy značný respekt. Továrna ještě před první světovou válkou zanikla. Jako prvotřídní myslivec vynikl Albert Tvrdý, který lovil s takovým úspěchem, že v době, kdy byl ještě nedostatek domácího masa, po dlouhou dobu zásoboval divočinou četné rodiny.

Pokračování přístě.

Popisy českých osad na Volyni — Česká Sklín

Josef Foitík:

Sklín prožila také vzrušující příhodu mladých lidí — Mařenky Holasové a Josefa Tvrďého. Mařenka byla známa jako venkovská kráska a Josef Tvrďý se do ní vážně zamiloval. Počítalo se na jisto, že se vezmou. Na to se v sousední české obci Ostrově konal pohřeb děvčete, které tam zemřelo na neštovice. Mařenka Holasová byla na tomto pohřbu za družičku. Bylo to za chladného počasí a Mařenka byla jen lehce oblečena. Vrátila se domů a roznemohla se také a za krátko zemřela.

To nemohl snést její Josef a třebaž že před ním byla zbraň schována, vydal se pušku a zastřelil se. Byl pohřben v lese, poněvadž obec neměla ještě vlastní hřbitov a své mrtvé pohřbívala v Hubíně. Obecní hřbitov byl však později založen docela v jiném místě a tak hrob Josefa Tvrďého do poslední chvíle značily jen keře lesních habrů, které zde zůstaly jako strážci jeho hrobu pro budoucí časy.

Jednou ze starostí sklínských občanů byla starost o školu. O její otevření se zasloužili krajané Josef Holas a Josef Janko. V kterém roce se začalo po prvé vyučovat, není dnes možno přesně zjistit. Bylo to dle všech pravděpodobností asi v roce 1888, kdy se ujal vyučování krajan Josef Holas. Bylo to vyučování nepravdivé a docházela hlavně již starší mládež, která stěhování a putování za novým domovem po Volyni přišla o možnost normálního školního vyučování. Po Josefu Holasovi nastoupil učitelské místo ve Sklíně již ruský učitel Starončinskij, který učil výhradně rusky. Po něm nastoupil učitelské místo Josef Čurda, jeden z prvních volyňských učitelů, dobrých vlastenců. Školní budovu obec postavila teprve v roce 1904. Do té doby se vyučovalo v soukromých domech. Učitel Čurda později odešel na školu do Vilémovky a na jeho místo přišel Ukrajinec (v r. 1910), Stefan Bulbiniuk. Za něho se osvědčilo přísloví, že poturčenec horší Turka. Třeba, že sám nebyl ruské národnosti, nestrpěl, aby se ve škole promluvílo jinak než rusky. I za české slovo pronesené o přestávce, byl český žák přísně potrestán. Jiný trest než bití však tehdy znám nebyl.

Ještě za působení učitele Čurdy byl zde založen první divadelní kroužek a to v roce 1904. Tento divadelní kroužek s malými přestávkami zde existoval stále, neboť v každé generaci nacházel věčné následovníky.

10. První světová válka. Při první mobilisaci, kterou prováděla carská vláda, nastoupili do armády tito občané České Sklíně: Josef Žitný, Vladimír Zárybnický, Josef Mlejnek, Josef Tvrďý, Vladimír Švejkar, Josef

Veselý, Veselý, Antonín Martinec; později narukovali: Vladimír Pirožek, Josef Zárybnický (po komisi propuštěn), Mikuláš Zárybnický, Karel Zárybnický (po komisi propuštěn), Antonín Holas, Václav Pavelka, Václav Mlejnek, Václav Tvrďý, Josef Veselý, Vladimír Krajdl, Václav Krajdl, Václav Holas, Josef Hradec (propuštěn) a František Šabaka, (propuštěn).

Z uvedených sloužili v českých legiích: Vladimír Zárybnický, Josef Žitný, Václav Pavelka, Václav Mlejnek, Vladimír Krajdl a Václ. Krajdl.

V ruské armádě sloužili: Josef Mlejnek, Vladimír Pirožek, Mikuláš Tvrďý, Václav Tvrďý, Josef Veselý.

Pádli: Mikuláš Zárybnický, Antonín Holas a Josef Veselý.

11. Obec za války. Při ústupu Rakušanů v roce 1915 byli téměř všichni občané odstupujícími Rakušany vyhnáni z domovů. Některé rodiny byly hnány rakouskými vojáky až k Vladimíru Volyňskému a některé až za řeku Bug. Během války podařilo se vrátit do svých domovů pouze těmto rodinám: rodině Mlejnkové, Krajdlův, Holasové, Pirožkové a Pavelkové. Ostatní se vrátili domů až po ukončení války.

Obec byla značně válkou zničena. V celé obci nezůstala ani jedna stodola, jen něco málo chlévů a obytná stavení byla nalezena po návratu rodin ve velmi ubohém stavu. Utrpěly také zahrady a hlavně chmelnice byly nadobro zničeny. Obec byla přeplněna vojskem, které, vzhledem k tomu, že fronta byla pouhých 5–6 km od obce, ničím zde nešetřilo. Navráťivši se z běženectví hospodáře čekala úmorná a nákladná práce — výstavba nových domovů a hospodářských budov. Stavební materiál se již nyní musel dovážet z dosti daleka, poněvadž také lesy zde válkou značně utrpěly a tím také stavební materiál byl nyní již značně drahý. Přesto však za několik let byla obec zase řádně obnovena a mnohé stavby byly postaveny ještě lépe než před válkou.

12. Po válce. O výstavbě obce jsem napsal již v předešlém odstavci. Také záhy zde bylo započato s obnovou chmelnic a výsadbou nových, poněvadž se zde chmel velmi dobře vedl. Rovněž zahrady, které byly dobrým zdrojem příjmů, byly s veškerou péčí obnovovány. Krajan Josef Žitný postavil hospodu s velkým a hezkým sálem, kde se nejen konaly různé zábavy, ale hlavně pohodlně mohla hrát divadla. Žitnému však nebylo souzeno, aby se z díla svého dlouho těšil. Zakrátko po dohotovení stavby zemřel.

13. Spolkový život. Asi v roce 1926

bylo zde založeno Kolo České matice školské, o jehož založení se zasloužil především krajan Josef Volejník, který byl také jeho prvním předsedou. Také divadelní kroužek zahájil brzy činnost, uváděje na scénu zprvu snadnější, ale pak i dosti obtížné kusy. Divadelní představení však zde po stránce umělecké měla vysokou úroveň. Nebylo zde nikdy „zvrzaného“ představení. Z kusů, na něž se pamatuji, uvádím: „Zápas o nevěstu“, „Julinčiny vdavky“, „Mlynář a jeho dítě“, „Švejk má dvojčata“ a jiné, jejichž jména již nepamatuji. Kolo ČMS si pořídilo záhy krásnou knihovnu, vybavenou spisy předních českých klasiků a spisovatelů: Jirásky, Nerudy, Havlíčka, Němcové, Stašky, Heritese, Olbrachtů a j. Celá knihovna byla opatřena vkusnou a trvalou vazbou. O zaplacení knih se zasloužil zase divadelní spolek, který výtečky z divadelních představení věnoval knihovně. Kroužek si pořídil také vkusné plátěné kulisy.

14. Stavba školy. V roce 1925 byla postavena nová školní budova s prostornou třídou a slušným bytem pro učitele. Škola byla dřevěná a stála kolem 3.000,— zlotých. První učitelkou zde byla po válce paní Pichrtová, která zde působila několik let. Později sem přišel učitel - zelovský Čech Josef Smetana, který zde působil celou řadu let. Po něm přišel Jan Noga, záhadná osoba, který snad byl Čechem, ale podepisoval se polsky.

Jako další učitelé na zdejší škole sluší uvést dva mladé uprchlíky z ČSR po březnu 1939 — Ptáčníka a Levoru a jako poslední český učitel zde působil sklíňský rodák Václav Zárybnický, poručík-tankista, nyní na Zatecku.

16. Za dob Polska odstěhoval se ze Sklíně do vlasti František Vondrouš, nyní kadeřník v Praze. Do Ameriky odstěhovali se za „lepším chlebem“ Vladimír Žitný, Antonín Řeřicha, Josef Veselý a Josef Mlejnek. Do Kanady odcestoval Vladimír Mlejnek a do Argentiny Antonín Jareš. Josef Mlejnek se z Ameriky vrátil později domů na trvalo a VI. Žitný za dob Polska přijel na Volyn na návštěvu příbuzných a podívat se na hroby rodičů.

17. Druhá světová válka. Po celé Volyni bylo známo, že situace po anexi Rakouska je na ostře nachýlené ploše a že nevyhnutelně dojde k válce. Překvapovalo, že tuto skutečnost neviděli Poláci, kteří byli oslněni vším, co bylo německé.

Popisy českých osad na Volyni — Noviny České

(Podle výpovědi Antonína Milera, syna Františka a Vladimíra Libovického, syna Jana, sepsali Vladimír Libovický a Vladimír Ficek).

Založení obce: František Lešák byl muzikant. A jak to tehdy v chudých krajích bylo zvykem, i on spolu s několika kamarády jezdili světem a hráli. Na svých toulkách se dostali i za hranice do Polska a do západní části Ruska, na Ukrajinu. Tam hráli ve šlechtických rodinách, které si je navzájem doporučovaly. Do vlasti se pak vždycky vrátili se slušným výdělkem.

Když se rozšířila zvěst o vystěhovalectví do Ruska, Frant. Lešák byl zvolen několika občany, aby tam jel a zjistil podmínky pro reemigraci. Jako společníci mu byli Vokáč Jan a Volf František. Všichni tři vzali něco sebraných peněz a vydali se na cestu. Bylo to v roce 1869.

Kdo jim udal směr a kdo byli jejich prostředníky není známo. Jisto jenom je, že dojeli do Dubna, odtud do Velké Dorohostaje. Podmínky byly tak příznivé, že hned od polského šlechtice Skarczewského zakoupili něco pozemků. Pak se vrátili do Čech a spolu s mnoha jinými rodinami se vypravili na Rus. Jsou náznaky, že k této vystěhovalecké skupině se přidružili jiní vystěhovalci, poněvadž pozdější občané Českých Novin nebyli z jednoho kraje. Z kterého kraje pocházeli ti druzí, není známo; valná většina zakladatelů Českých Novin byla však z okresu Slaný. Celá výprava na Rus odejela na jaře roku 1870 a jejím vedoucím byl František Lešák, který také uměl jakž-takž mluvit rusky. Jeli vlastními povozy a každý si vezl jen to nejnútnejší. Jak dlouho a kudy jeli se nedá zjistit.

Ve žních téhož roku dojeli do Velké Dorohostaje. Ubytovali se na statku pana Skarczewského (až devět rodin bydlelo v jedné světnici). Žádný z nich nebyl z domova nějak zvlášť zámožný. Byli to většinou řemeslníci, dělníci, chalupníci a lidé,

kterí si vydělávali na živobytí prací na velkostatkách. Zakoupili pak společně u Skarczewského 665 morgů; za jeden morg platili 16 rublů ve zlatě. Zakoupená půda byla však lidskou rukou ještě nedotčena. Byl to les, propletený hustým křovím. V té době by nikdo z místních občanů tyto pozemky nekoupil, zvláště vezme-li v úvahu, že byly v terénu dosti kopcovitém, na Volyni neobvyklém.

Části těchto pozemků přes tak zv. Vlčí údolí (zdržovalo se tam hodně vlků) procházela poštovní cesta, spojující městečka Mlynov a Olyku.

Na této silnici (bylo to zvykem na všech poštovních cestách) stála po každých 10 km hospoda, aby se pocestní v případě nehody nebo jiné potřeby atp. měli kam uchýlit. Dvě z takových hospod stály na okrajích Vlčího údolí.

Noví osadníci se dali hned do práce. První jejich starostí bylo vyhledání vhodného místa pro vystavění osady. Les sice již ustoupil pracovitým českým rukám, ale pro stavbu nebyly podmínky. Pokud byla určitá část pozemků upravena, byla oseta obilím, aby byla zajištěna výživa. Přes první zimu, kterou v Rusku prožili, bydleli ještě u Skarczewského. Byla bída a osadníci velmi zkusili.

První z těchto osadníků, kteří se pak stali zakladateli nové české obce, byli:

Anděl Matěj, Brabec Jiří, Drvota Josef, Hort Josef, Hort František, Hruška Václav, Kvarda Ján, Kunc Antonín, Lešák František I, Lešák František II, Lešák Antonín, Lešák Bohumil, Libovický Jan, Linhart František, Maňhal Jan, Micka František, Miler Antonín, Miler František, Miler Jan, Miler Celestín, Miler Antonín, Novák Václav, Novák František, Nič Antonín, Synek Ján, Suchopárová Anna, Šafář František, Šeřl František, Šrámek Matěj, Šmíd Václav, Švihlík Jan, Tiok Josef, Vaněček Vojtěch, Vašek Matěj, Vítek Jan, Větrovec Antonín, Veselý František, Vokáč Jan, Volf František, Ždárský Václav.

Později se nastěhovali:

Patera František, Šavel Vavřín, Šavel Vojtěch, Tichý Jan, Zahradník František, Mařík Václav a Johan.

Vystavění nové obce bylo spojeno s nesnázemi. V Rusku totiž jsou vedle silných mrazů i silná vedra. Byla potřebná voda, která i za normálních klimatických podmínek je pro život nezbytná. Dosud obyvatelé brali vodu z nějakého rybníčka na později zvaném Vysřkově, kde se pak usídlil krajan Horník. Pitná voda se musela dovážet až z Velké Dorohostaje, vzdálené od pracoviště našich emigrantů 4 km. Bylo proto, jako k jedné z předních potřeb, přistoupeno k vykopání studny.

Práce začaly ještě roku 1870. Začalo se kopat na t. zv. Rybníčku, kde se předpokládalo, že bude voda v přiměřené hloubce. Tam také měla být později vystavěna obec. Když pak ani v hloubce 30 sáhů voda nebyla, muselo se hledat místo pro studnu jinde. Voda však nebyla nikde v přijatelné hloubce. Po dlouhém hledání byla na podzim roku 1870 objevena voda v hloubce 9 sáhů právě uprostřed Vlčího údolí. Zde byla pak vybudována obec. Ležela ve vzdálenosti 12 km od Mlynova, 20 km od Olyky, 26 km od Dubna, 34 km od Lucka a 45 km od Rovna.

Obec vznikla postupně kolem vykopané studny, která se tak ocitla uprostřed obce a později v těch místech byla vystavěna škola. Kolem ní si začali osadníci stavět zemljanky a stále pak rozšiřovali stavební prostor tím, že káceli stromy, vykopávali pařezy, křoví a hlavně trní, kterého bylo v tomto úvoze zvlášť hodně.

Vlci po příchodu lidí se začali stěhovat hlouběji do lesa. Ještě dlouhou dobu ale způsobovali novým osídlencům škody. První osídlenci i vedle toho velmi vytrpěli ve svých začátcích. V zemljankách bylo vlhko a plno kouře z primitivních kamen. V takovém stavu žili po celých 7 let, než vyšli z těch nejhorších začátků. Pak se mohlo pomýšlet na jiný život.

(Pokračování).

Česká Sklín (Dokončení)

23. Z těch, kteří byli přijati, za bojů padli:

František Pirožek, Jos. Zárybnický, Václav Zárybnický ml., Vlad. Šlégr, Alexandr Gulč, Vladimír Krajdl a Václav Krajdl.

24. Zvláštní, pozoruhodné případy: U Kelnerů nastoupili do armády všichni tři synové, Vladimír Zárybnický, legionář z prvé světové války přišel o oba syny hned u Machnovky;

vyznamenali se hrdinstvím a odvahou chlapci Krajdlové, z nichž jeden měl za sebou celou řadu úspěšných akcí až konečně padl. Jejich strýc Ant. Krajdl si vedl rovněž statečně. Byl však těžce raněn a jako naprostý invalida zemřel nedávno na Moravě v kruhu své rodiny. Poslední jeho slova prý byla: „Jak jsi překrásná, vlasti má!“ ...

25. Přesídlení do ČSR — kompletní. Většina občanů usídlena na Moravě v okr. Mor. Krumlov v obcích Olbramovice, Našiměřice a j.; část usídle-

na v Žatci a několik rodin v okolí Žatce.

Poznámka: Rotmistrovských hodností dosáhli: Stanislav Bafa (účastník všech bojů od Buzuluku) a Josef Kelner.

Důstojnických hodností dosáhli: Josef Mlejnek (ppor.) a Václav Zárybnický (por. tank.).

Jako materiální pomoc poskytli armádě občané Sklíně dobytek, obilí, mouku, máslo, vejce, drůbež a jiné. Množství se nedá zjistit.

J. F.